Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Utbildning
Thomas Wiberg Parker

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-03-04

HSN 2026-0030

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Yttrande över remiss Life science-strategi för Stockholm-Uppsalaregionen

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsnämnden har av regionstyrelsen beretts möjlighet att inkomma med yttrande över remissen Life science-strategi för Stockholm-Uppsalaregionen (RS 2025-0671).

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Life science-strategi för Stockholm-Uppsalaregionen
Promemoria - Life science-strategi för Stockholm-Uppsalaregionen

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över Life science- strategi för Stockholm-Uppsalaregionen överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Region Stockholms första life science-strategi antogs 2019 och sträckte sig fram till 2025 (RS 2019-0751). En gemensam life science-strategi för Stockholm och Uppsala har nu tagits fram, för att förstärka samarbetet inom life science mellan de två regionerna och ersätter den tidigare strategin för Stockholm. Den gemensamma strategin utgår från den nationella life science-strategin och bygger vidare på det arbete som har gjorts inom den första life science-strategin för Stockholm.
I den nationella strategin handlar life science om att lösa de samhällsutmaningar som har kopplingar till människors hälsa. Sektorn innefattar forskning, högre utbildning, och innovation, utveckling av läkemedel, medicintekniska produkter och behandlingar, samt prevention, implementering och uppföljning.

Den nya strategin ska stärka förutsättningarna för att bygga Stockholms och Uppsalas gemensamma life science-kluster benämnt Capital of Life och omfatta alla aktörer som är en del av klustret. Som ledande aktörer inom medicinska vetenskaper har Karolinska Institutet och Uppsala universitet en central roll för genomförandet av strategin. Uppsala universitet, Stockholms universitet, Kungliga tekniska högskolan och Sveriges lantbruksuniversitet omfattas också av strategin. Strategin är avsedd att vara vägledande för de båda länens alla kommuner, lärosäten och företag som relaterar till life-science i sitt arbete.

Strategin ska skapa förutsättningar för Stockholm-Uppsalaregionens aktörer att uppnå excellens inom forskning, innovation och ökad tillväxt samt stärkt patientnytta. Strategin avser att tydliggöra sambanden, öka samordningen och stärka förmågan att agera som en gemensam aktör i världen. För att möjliggöra detta krävs att alla berörda aktörer gemensamt bygger en miljö som främjar samverkan, tillit och förmåga att omsätta kunskap till nytta. Strategin omfattar fem utvecklingsaspekter, dessa är:

a) *Forskning och innovation:* regionen ska erbjuda förutsättningar för världsledande grundforskning, tillämpad forskning och tvärsektoriella samarbeten.

b) *Tydlig identitet och internationell tillgänglighet:* regionen behöver en gemensam, tydlig kommunicerad identitet som stärker klustrets globala position. Klustrets aktörer behöver vara mer närvarande i internationella sammanhang och positionera sig.

c) *Hållbar utveckling och resiliens:* hållbarhet och förmåga att hantera kriser bedöms vara avgörande för klustrets framtida konkurrenskraft.

d) *Kompetensförsörjning och talangutveckling*: klustrets långsiktiga styrka kräver tillgång till kompetens i alla led.

e) *Forskningsinfrastruktur och testmiljöer:* för att långsiktigt stärka förmågan att omsätta forskningsresultat till industrialisering och kommersialisering behövs etablerade tematiska processer för utveckling. Processerna ska utformas genom strukturerad samverkan mellan forskningsmiljöer, testbäddar, forskningsinfrastrukturer och hälso- och sjukvården. Detta bör ske i nära koppling till inkubatorer och affärsstöd med industriell kompetens för att skapa en sammanhängande kedja från idé till marknad.

Strategin har tagits fram gemensamt av Region Stockholm och Region Uppsala. I arbetet med att ta fram strategin har också aktörer från lärosätena, näringslivet, hälso- och sjukvården, kommuner och andra relaterade offentliga och privata aktörer deltagit.

Strategin bedöms, enligt de som tagit fram och ansvarar för strategin, inte i sig innebära några ekonomiska konsekvenser. Dock påpekas att genomförandet av strategin kan leda till att nya ambitioner uppstår, som om detta sker, behöver processas och prioriteras i ordinarie budgetprocess.

Överväganden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen ställer sig positiv till den nya strategin och förslagen som presenteras. Den nya strategin bygger vidare på det arbete som har gjorts tidigare inom den första strategin för Stockholm, samt utgår också från den nationella life science-strategin. Strategin förefaller väl förankrad hos de aktörer och organisationer som ingår i life science-klustret.

Förvaltningens bedömning är att utbildning, forskning och kompetensförsörjning i regionen kommer att främjas av den föreslagna strategin, detta bland annat genom strategins fokus på att utveckla samverkan mellan hälso- och sjukvården, lärosäten och företag i dessa frågor. Förvaltningen bedömer dock att grundutbildningarnas betydelse för förutsättningar för en forskning i världsklass behöver lyftas tydligare i strategin. Förvaltningen bedömer vidare att strategin inte har några menliga konsekvenser för hälso- och sjukvårdssystemet som helhet.

Förvaltningen vill också påminna om att introduktion av nya läkemedel sedan en tid tillbaka sker genom nationell samverkan inom ramen för Regionernas samverkansmodell för läkemedel, vilket är viktigt att ta hänsyn till i arbetet med strategin.

Förvaltningen föreslår att strategin under avsnitt C. Hållbar utveckling och resiliens inom life science, Klimat och miljö, kompletteras med ett stycke som rör biologisk mångfald och som förhåller sig till problematiken om att förlusten av biologisk mångfald kan innebära att färre genetiska resurser kan användas för utveckling av nya mediciner och material.

Ekonomiska konsekvenser
De ekonomiska konsekvenserna av strategin förefaller svårbedömda. Det framgår av strategin att det behövs både ekonomiska och personella resurser för att kunna omsätta strategin och handlingsplanernas

målsättningar till långsiktigt hållbara resultat. Det framgår också att det inte bedöms föreligga några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Strategin bedöms på sikt få positiva effekter på patientsäkerheten. Strategin innebär ett omfattande arbete som sker över tid och som på olika sätt kan påverka patientsäkerheten positivt. Att stärka den högkvalitativa utbildningen på grund-, avancerad och forskarnivå samt tillgången på kompetent personal på alla nivåer från yrkesutbildade till forskarutbildade är exempel på prioriterade områden i strategin som kan bidra till att patientsäkerheten stärks ytterligare.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Strategin bedöms få oförändrade eller positiva konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Vid utveckling av nya metoder, material och läkemedel bör möjlig påverkan på klimat, miljö och hälsa utvärderas och risk- och konsekvensanalys genomföras gällande hållbarhet innan implementering sker.

Administrativa konsekvenser
De administrativa konsekvenserna av strategin är svårbedömda. Ett förstärkt samarbete inom life science mellan Region Stockholm och Region Uppsala, och andra aktörer som näringsliv och lärosäten kan rimligen innebära att det i olika sammanhang ställs ökade krav på dokumentation och administration.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Göjeryd Ulander
Tf avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Anders Ahlsson, 2026-03-04